

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно будівельний інститут
Кафедра філософії, політології, психології та права

СИЛАБУС
освітнього компонента – ВК 1
Навчальна дисципліна **Ораторське мистецтво**

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Архітектура будівель і споруд»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Реферат	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладачі:

Бикова Світлана Валентинівна, к. психол. н., доцент кафедри філософії, політології, психології та права byikovas@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти ОДЕРЖУЮТЬ ЗНАННЯ ТА КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ ІЗ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ДО ПУБЛІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ, ВИБОРУ ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ ЗАВОЮВАННЯ Й ПІДТРИМАННЯ УВАГИ СЛУХАЧІВ, КОНТРОЛЮ НАД СЛУХАЦЬКОЮ АУДИТОРІЄЮ, УДОСКОНАЛЕННЯ КУЛЬТУРИ Й ТЕХНІКИ МОВЛЕННЯ. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ПОГЛИБЛЮЄ ЗНАННЯ ПРО УМОВИ, ФОРМИ І ЗАСОБИ ЕФЕКТИВНОЇ МОВЛЕННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, А ТАКОЖ РОЗШИРЮЄ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ САМОВИРАЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ І ПІДВИЩУЄ ЕФЕКТИВНІСТЬ МОВЛЕННЄВОГО ВПЛИВУ НА ІНШИХ ЛЮДЕЙ.

Наприклад: використовувати науковий інструментарій щодо вирішування проблем, пов'язаних із здатністю до ефективної усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Філософія, психологія.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- становлення і розвиток ораторського мистецтва, історію риторики, творчий набуток ораторів Древньої Греції, Риму золотослів України;
- організація і управління мисленнво-мовленнєвою діяльністю ;
- оволодіння риторичною термінологією;
- полемічне мистецтво
- психологічні особливості організації і управління мислиннєво-мовлиннєвою діяльністю.

розуміти:

- основні жанри ораторського мистецтва;
- особливості комунікативної креативності;
- невербальні прийоми впливу на аудиторію.

володіти:

- прийомами виразності при підготовці тексту промови;
- інтерактивними та емоційно-експресивними уміннями;
- психологічними основами публічних виступів.

вміти:

- вести розгорнутий монолог з фахової проблематики;
- вміти застосовувати усі жанри ораторського мистецтва, мовленнєвою культурою, полемічним мистецтвом;
- застосовувати численні прийоми виразності при підготовці тексту промови;
- орієнтуватися в науковій та спеціальній літературі;
- здійснювати науково-дослідну діяльність.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/ п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1.	Історія розвитку риторики.	2	2	-	8
2.	Наука про ораторське мистецтво у середньовічній Європі	2	2	-	5
3.	Основні закони риторики	1	2	-	5
4.	Етапи підготовки до публічного виступу	4	2	-	10
5.	Культура мови оратора.	4	2	-	10

6.	Психологія комунікації.	1	2	-	5
7.	Види красномовства.	1	2	-	5
8.	Професійна риторика.	1	2	-	10
	Всього	16	16		58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Ораторське мистецтво» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Реферат	1	20	30
Поточне опитування	1	10	20
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	30	50
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Оратор – це людина, яка вміє:

- а) виголошувати промови;
- б) танцювати;
- в) робити компліменти;
- г) підтримувати духовно-емоційний контакт з аудиторією.

2. Мистецтво переконувати не реалізується через поняття:

- а) логос;
- б) пафос;
- в) етос;
- г) топос;
- г) інвенція.

Перелік питань до заліку з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво»:

1. Основні поняття риторики.
2. Основні закони риторики.
3. Акція.
4. Меморія.
5. Елокуція.
6. Образ оратора.
7. Образ аудиторії.
8. Основні етапи підготовки і виголошення промов.
9. Інвенція.

10. Диспозиція.
11. Мовний вигляд промови (мовні засоби аргументів та образності).
12. Історія і досвід давньогрецької риторики.
13. Риторичне вчення Аристотеля.
14. Риторика Сократа.
15. Ораторство Демосфена.
16. Риторика Платона.
17. Історія і досвід давньоримської риторики.
18. Риторичні трактати Цицерона.
19. Види дорадчих промов та їх мовні ознаки.
20. Особливості політичного красномовства.
21. Риторика діалогічного мовлення.
22. Мовні засоби дискусії.
23. Риторика та ораторське мистецтво.
24. Жанри ораторського мистецтва.
25. Літературна мова. Норми української літературної мови.
26. Культура мовлення оратора.
27. Закон моделювання аудиторії.
28. Техніка мовлення оратора.
29. Академічне красномовство та його види.
30. Монологічне та діалогічне красномовство.
31. Рекомендації щодо підготовки промови.
32. Рекомендації щодо виголошення промови.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Бикова С.В. Ораторське мистецтво, Методичні вказівки, Одеса 2018.
2. Бикова С.В. Ораторське мистецтво, Стислий конспект лекцій, Одеса 2021
3. Бабич Н.Б. Практична стилістика і культура української мови.-Львів, 2013
4. Глазунов С.В. Основи ораторського мистецтва та методики проведення навчальних занять: Навчальний посібник.- Дніпро: РВР 2010.
5. Дубравська Д.М. Основи психології. – Львів, 2011.
6. Коваль А.П. Ділове спілкування. Навчальний посібник.- К.,2012
7. Куньч З.Й. Українська риторика: Історія становлення і розвитку: Посібник для студентів економічних та гуманітарних спеціальностей. – Львів, 2011. – 160 с.
8. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навчальний посібник. – К.: ВЦ “Академія”, 2007.

9. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2003.

Допоміжні джерела інформації

1. Меш Г.Ш. 10 уроків ораторської майстерності тим, хто вчиться виступати публічно. – К., 1993.
2. Онуфрієнко Г.С. Риторика у тренінгових та кваліфікаційних комплексних завданнях для студентів економіко-гуманітарних спеціальностей. – Запоріжжя, 2007.
3. Онуфрієнко Г.С. Риторика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К., 2008.
4. Сагач Г.М. Мистецтво ділової комунікації. – К., 1995.
5. Сербенська О.А. Культура усного мовлення. Практикум: Навч. посібник. – К., 2004.
6. <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/15096>
7. <http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12698/1/Ohorodniichuk.pdf>
8. http://np.pdpu.od.ua/1_2017/8.pdf